Psikolojinin Temel Süreçleri - 5

1. Haz, bir güdünün insana doyum sağlamasıyla veya insanın belli bir hedefe erişmesiyle ortaya çıkan mutluluk hissidir. Bize haz veren nesne ve durumlar, kişiden kişiye ve zamanla değişebilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamayı destekler niteliktedir?

A) Kişiyi en çok birincil güdüler mutlu eder.

B) Psikolojik süreçler ve haz arasında bağlantı yoktur.

C) Her kişinin hedefine ulaştığında yaşayacağı haz aynıdır.

D) Çocukluk döneminde sosyal güdüler çevrenin kontrolündedir.

E) Çocukken haz veren şeyler, yaşımız ilerledikçe değerini yitirebilir.

2. İnsanların yaşadıkları olaylara göre değişen haz, korku, kaygı, öfke gibi duyguları bulunmaktadır. Bu duygular her şeyden önce farkında olunan ve hissedilen bireysel yaşantılardır. Bunlar olumlu ya da olumsuz nitelikte olabilir. Duyguların davranışlarımıza yön verdiği zamanlarda, insan akıl ve mantık yetilerini ikinci plana itebilmektedir.

Parçadan yola çıkarak duygularla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Duygular değişebilir.

B) İnsan duygularının farkındadır.

C) Fizyolojik süreçler duyguların nedenidir.

D) Duygular, kişinin içinde bulunduğu koşullardan etkilenebilir.

E) Duygularımız akıl ve mantık ilkeleriyle uyum halinde olmayabilir.

3. Bilinç, insanın kendisinden ve çevresinden haberdar olması halidir. Normal bilinç durumu, bireyin kendi duyumlarının, düşüncelerinin ve kendi aldığı kararlarının farkında olmasıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi normal bilinç duruma örnektir?

A) Uyku sırasında insanların ağlaması

B) Hipnoz sırasında duyguların varlığını koruması

C) İnsanın uyku ile uyanıklık arasında bazen rüya görülmesi

D) Randevuya geç kalmamak için uyumadan önce saatin kurulması

E) Meditasyon durumunda, kişinin bedeni üzerinde ruhsal denetim kurabilmesi

MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

4. Dikkat çeşitlerinden birisi olan aktif dikkat durumunda birey, dikkatini dağıtan çevresel uyaranlara rağmen belli bir uyarıcıya odaklanabilir. Bu konuda sorun yaşayan bireylerin dikkat düzeyleri, hedef uyarıcı dışındaki uyaranlar tarafından olumsuz etkilenmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi aktif dikkate ilişkin bir örnek olamaz?

A) Müzik dinlerken öğrencinin test çözmesi

B) Bireyin gürültülü bir ortamda kitap okuması

C) Ani fren sesiyle irkilen öğrencinin, dersi bırakıp o bölgeye yönelmesi

D) Öğrencinin sınav esnasında dışarıdaki inşaat sesine rağmen ders çalışması

E) Bireyin televizyon açıkken arkadaşıyla telefonda konuşması

5. Dikkat arttıkça öğrenme hem daha kolay gerçekleşmekte hem de bilginin kalıcılığı artmaktadır. Eğitim sürecinde dikkat geliştirme adına çeşitli oyunlar üretilmiştir. Örneğin 3 yaşındaki çocuklara bir resim gösterilerek gözleri kapalı bir şekilde o resmi anlatması istenebilirken; 5 yaşındaki çocuklara ise bir geometrik şekil gösterilerek, gözü kapalı olarak parmağıyla havaya o şekli çizmesi istenebilir.

Bu egzersizlerin yaş gruplarına göre farklı seçilmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dikkat geliştirilirken zihinsel gelişim yaşına uygun uygulamaların seçilmesi

B) Bireylerin hoşuna giden örneklerin tercih edilmesi

C) Cinsiyete uygun farklı örneklerin kullanılması

D) Dikkat seviyesinin kültüre göre değişmesi

E) Öğrenmeye hazırlık için örnekler kullanılması

6. Pasif dikkat sürecindeki birey, kendisine yönelen uyarana yönelik ekstra bir çaba göstermez. Çok parlak bir ışık, ani bir gürültü durumunda kişi istemsiz olarak uyarana dikkat eder. Diğer dikkat türü olan aktif dikkatte ise kişi istemli bir şekilde uyarana odaklanmakta, psikolojik ve fiziksel ekstra bir çaba harcamaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir dikkat türüne örnektir?

A) Ambulans sireni duyan kişinin dikkat kesilmesi

B) Kapının zili üç kez çalmasına rağmen kitap okumaya devam edilmesi

C) Yerde parlayan bozuk paranın gözümüzü kamaştırması

D) Yüksek bir ses duyulduğunda dikkatin o tarafa yöneltilmesi

E) Karanlıkta gördüğümüz küçük bir ışığın dikkatimizi çekmesi

Psikolojinin Temel Süreçleri - 5

7. Derste öğrencinin başını sıraya yaslayıp, dışarıya dalgın dalgın baktığını gören öğretmen, ses tonunu yükselterek öğrenciyi uyarmıştır. Beklediği tepkiyi alamayınca, öğrenciye yüksek sesle "kalk ayağa bakalım" deyip, bilemeyeceğinden emin bir tarzda; en son anlattığı konuyla ilgili bir soru sormuştur. Fakat öğrenci sanki en başından beri konuyu dinlemiş gibi duraksamaksızın cevap vermiştir.

Buna göre öğrencinin o anki durumu aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

A) Bilinç ve bilinçsizlik durumu kategorik olmayıp ani ge çişler olabilir.

B) Bilinçaltı geçmiş yaşantılardan oluşan bir yapıdır.

C) Meditasyon süresince birey bedenine hakim olabilir.

D) Dalgınlık durumunda bilinçaltı süreçler yaşanmaktadır.

E) Uyku süresince bilinç farkındalığa sahip değildir.

8.
- Sözle, bakışla veya yardımcı nesneler kullanılarak telkin yoluyla kişinin dış uyaranların farkına varmaksızın farklı bir bilinç hâline erişmesi durumu
- Kişinin bilinçaltındaki doyum bulamamış düşüncelerinin, korkularının ya da isteklerinin uyku sırasında bilinç alanına çıkması durumu
- Kişinin derin düşünmesini sağlayan, iç huzuru, dingin bilinç hâllerini elde etmesi ve öz varlığına ulaşması için kullanılan bir bilinç odaklama hâli

Verilen bilinç durumlarıyla ilgili kavramlar aşağıdakilerden hangisinde doğru biçimde sıralanmıştır?

A) Uyku – Dikkat – Meditasyon

B) Meditasyon – Uyku – Hipnoz

C) Hipnoz – Rüya – Meditasyon

D) Rüya – Hipnoz – Meditasyon

E) Hipnoz – Uyku – Rüya

9. Psikoloji bireyin davranışını, sosyal psikoloji toplum içindeki bireyin davranışını incelemektedir. Sosyoloji ise sosyal psikolojiden farklı olarak toplumsal yapı ve kültür gibi konuları ele alırken birey odaklı değil de toplum odaklı çalışmaktadır.

Buna göre aşağıdaki örneklerden hangisi daha çok sosyal psikolojinin ilgi alanına girmektedir?

A) Toplumsal değişimin aile üzerindeki etkisi

B) Küreselleşmenin temelindeki dinamikler

C) Zihinsel gelişimin öğrenme üzerindeki etkisi

D) Toplumlar arası kültür alışverişleri

E) Sosyal çevre değişiminin birey davranışına etkisi

10. Aşağıdaki sorulardan hangisi sosyal psikolojinin inceleme alanına girer?

A) Kitle iletişim araçlarındaki şiddet içerikleri bireylerin davranışını nasıl etkiler?

B) Küreselleşmenin toplumlara etkileri nelerdir?

C) Sosyo-ekonomik altyapının öğrenmeye etkisi var mıdır?

D) Heyecanların fizyolojik temelleri nedir?

E) Geleneklerin toplum içindeki yeri nedir?

11. Birisi çürük bir tahtaya basıp düşünce; "Önüne baksaydı da basmasaydı." diyen birinin, bu durum kendi başına geldiğinde "Bu tahtanın burada ne işi var." şeklinde tepki verdiği görülmektedir.

Bu örnekteki tepki değişimi aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

A) İnsan yalnızken farklı, toplum içinde farklı tutum sergileyebilir.

B) Sosyal etki, davranışı belirleyen ve yönlendiren temel kriterlerden biridir.

C) Sosyal ilişkileri objektif bakımdan değerlendirmemiz mümkündür.

D) İnsanın, bir olayı kendisi yaşadığında verdiği tepki ile başkası yaşadığında verdiği tepki farklı olabilir.

E) Ön yargılarımız, davranışlarımız üzerinde etkilidir.

12. Beğenmediği bir filmi arkadaşlarının övdüğünü duyan Esra, arkadaşları onun fikrini sorduğunda kabul görmek ve dışlanmamak için filmi beğendiğini söylemiştir.

Esra'nın bu davranışı sosyal psikolojinin aşağıdaki hangi kavramına örnektir?

A) Özdeşleşme

B) İtaat

C) Benimseme

D) Yükleme

E) Tutum

